

# Dr Craig Keener, Dzieje Apostolskie, Wykład 10, Dzieje Apostolskie 6:8-8:4

© 2024 Craig Keener i Ted Hildebrandt

To jest dr Craig Keener w swoim nauczaniu na temat Dziejów Apostolskich. To jest sesja 10, Dzieje Apostolskie, rozdział 6, werset 8 do rozdziału 8, werset 4.

W rozdziale 6, wersetach od 8 do 7 i wersecie 1 Szczepan zostaje postawiony przed władzami. Teraz w rozdziale 6 i wersecie 9 czytamy, że konflikt toczy się początkowo z synagogą osób wyzwolonych.

Synagogi były domami kultury. Wykorzystywano je także jako miejsca wspólnej modlitwy i studiowania Tory. Byłyby czytania Pisma Świętego.

Donoszą nam o tym nie tylko późniejsze teksty żydowskie. Przekazali nam to Józef Flawiusz i Filon, piszący w I wieku. I oczywiście mamy kilka odkopanych synagog z tego okresu, chociaż nie mamy prawie wszystkich, które istniały.

Osoby uwolnione. Termin ten jest w zasadzie grecką transliteracją łacińskiego słowa libertini . Były to osoby wyzwolone w sensie rzymskim.

Były to osoby wyzwolone z obywatelstwa rzymskiego, będące obywatelami rzymskimi. Jeśli byłeś niewolnikiem obywatela rzymskiego, zostałeś uwolniony na zwykłych warunkach. Pod pewnymi warunkami mógłbyś zostać uwolniony i sam zostałbyś obywatelem rzymskim, będąc niewolnikiem obywatela rzymskiego.

Cóż, tysiące Judejczyków zostało zniewolonych przez Pompeje, a nie Pompeje jak miasto zniszczone pod Wezuwiuszem, ale to były Pompeje, rzymski generał. Zostali zniewoleni przez Pompeje w I wieku p.n.e. Przywieziono ich do Rzymu, a w Rzymie było kilku innych Żydów i ci Żydzi kupili wolność swoim współbratom, co było dobrą rzeczą. W ten sposób stali się wyzwoleńcami i obywatelami rzymskimi.

Filon mówi nam, że wielu Żydów mieszkających w Rzymie było obywatelami rzymskimi. Byli potomkami tych uwolnionych niewolników. Część z nich tam została.

Wrócili do Jerozolimy, gdzie osiedlili się w innych miejscach, a stamtąd niektórzy z nich wyemigrowali do Jerozolimy. Mamy więc synagogę wyzwolonych w Jerozolimie. Byłaby to synagoga o dość wysokim statusie wśród synagog hellenistycznych, ponieważ ci ludzie są obywatelami rzymskimi, a tego nie miała większość urzędników na greckim wschodzie, w greckojęzycznej części imperium, we wschodnim imperium rzymskim. ten przywilej.

W synagodze odnaleziono napis mówiący o synagodze jerozolimskiej i jest to synagoga poświęcona przez niejakiego Teodota, to greckie imię, syn Witenasa. Cóż, to imię łacińskie. A Teodot był synem żydowskiego obywatela rzymskiego.

Może to być nawet ta sama synagoga, o której tu słyszymy. Była to synagoga z ładnym wyposażeniem, miejscem łaźni rytualnych, miejscem opieki nad podróżnymi i tak dalej. Jest to synagoga hellenistyczna, o której czytamy w wersecie 9. Jest ona więc spokrewniona z tą samą grupą, z której pochodzi siedmiu wspomnianych w rozdziale 6 i wersecie 5 oraz z której pochodzą wdowy z rozdziału 6 i werseku 1. I najwyraźniej niektórzy członkowie społeczności hellenistycznej, którzy nie uwierzyli, byli bardzo niezadowoleni z powodu innych członków społeczności hellenistycznej, którzy uwierzyli.

A szczególnie, gdy Szczepan pokonuje ich w debacie za debatą, pełen ducha i mądrości, i czyni znaki i cuda, którym nie mogą zaprzeczyć, pełen ducha i mocy, tak jak Jezus powiedział w 21. rozdziale Łukasza, ja' Dam wam mądrość, której żaden z waszych przeciwników nie będzie mógł sprzeciwić się ani obalić. Pamiętam, że wiele lat temu miałem kilku wspaniałych profesorów, którzy bardzo mnie wspierali, ale było też kilku innych profesorów, z którymi przeprowadziłem wiele debat. I jeden z tych profesorów, siedzieliśmy godzinami w jego biurze i debatowaliśmy.

A gdy zdarzyło się to po raz pierwszy, zgodziłem się, cóż, OK, więc powiedzmy, że jeśli zamierzasz się z tym kłócić, to co powiesz na to? Ale za każdym razem, gdy mówiłem coś takiego, myślałem, że to grzeczność, a on odpowiadał: „Ach, widzisz, mylisz się, przyznajesz się do błędu”. Nie postępował uczciwie, jeśli chodzi o zasady debaty w akademii. I było mi wstyd.

Pomyślałem, że mógłbym podać lepszy argument, ale sposób, w jaki przekręcił moje słowa, sprawił, że zabrzmiało, jakby to nieprawda. Zaczęłam się więc modlić, aby Bóg dał mi mądrość, której nikt nie będzie w stanie obalić. Nie lubię debat, ale godzinami przesiadywaliśmy w jego gabinecie, co, swoją drogą, było dla niego bardzo łaskawe, jeśli chodzi o poświęcanie mu czasu.

Większość z nas, którzy są zajęci pisaniem i tak dalej, ma tylko określoną liczbę godzin w ciągu dnia, a my debatowalibyśmy godzinami. A kiedy już zaczęłam się tak modlić, on zachowywał się bardzo zdenerwowany. A pewnego dnia po tym, jak przedstawiłem mu tak wiele różnych zeznań, po prostu powiedział: „No cóż, nie akceptuję tego rodzaju dowodów”.

Na koniec powiedziałem: Czy uwierzyłbyś, gdyby ktoś na twoich oczach powstał z martwych? Powiedział nie. Powiedziałem: poczekaj chwilę, mówisz mi, że mam ograniczony umysł, bo jestem chrześcijaninem? Chociaż byłem ateistą, nawróciłem się na chrześcijaństwo poprzez spotkanie z Chrystusem. Mówisz mi, że mam

ograniczony umysł, ale nie uwierzyłybyś, nawet gdyby ktoś na twoich oczach powstał z martwych? Zgadza się.

Tak czy inaczej, czasami się to zdarza i Duch Święty może nam w tym pomóc. Niektórzy ludzie są w tym bardziej wykwalifikowani niż inni, ale niektórzy otrzymali dar umiejętności robienia tego. Mój dar zwykle sprawdza się w pisaniu.

Ale w każdym razie Szczepan był pełen ducha i mądrości. Czynił znaki i cuda. Nie mogli temu zaprzeczyć.

I tak się na niego złościł w tej hellenistycznej synagodze. No właśnie, dlaczego byli tacy zdenerwowani? Stało się to problemem wewnętrznym w ich społeczności. Ich społeczność była w tej sprawie podzielona.

Być może rekompensowali sobie także swoją obcość. Nie każdy koniecznie to robi. Ale jeśli weźmiemy pod uwagę pierwsze, kiedy czytamy Józefa Flawiusza i 12 rozdział Dziejów Apostolskich, wydaje się, że próbował on zrekompensować fakt, że nie pochodził z Jerozolimy, w ogóle nie pochodził z Judei.

Większość życia spędził w Rzymie, próbując utożsamić się z najbardziej konserwatywną frakcją społeczności żydowskiej, jaką mógł. W ten sposób podsycił judejski nacjonalizm. Czasami, gdy ludzie grają w chórze, następuje coraz większa polaryzacja, ponieważ ludzie z każdej strony odwołują się do najbardziej konserwatywnego głosu w swojej grupie.

A dialog staje się coraz mniej możliwy. Faryzeusze umieszczali uwolnionych niewolników w pierwszym pokoleniu tuż poniżej prozelitów, ponieważ twierdzili, że jeśli urodziłeś się z matki niewolnicy, tak naprawdę nie wiemy, czy twój ojciec był Żydem. Więc oni też mieli to przeciwko sobie, chociaż nie wiemy, ilu z nich było wyzwolonymi niewolnikami w pierwszym pokoleniu, a ilu było po prostu potomkami wyzwolonych niewolników.

I pewnie były też inne osoby, które uczęszczały do synagogi ze względu na jej prestiż, a które wcale nie były osobami wyzwolonymi. Wspomniane miejsca, z których pochodzili ci ludzie, m.in. Aleksandria, Cylicja itd., późniejsze źródła poświadczają o synagodze Aleksandryjczyków i synagodze Cylicyjczyków, w obu miejscowościach znajdowały się duże gminy żydowskie. Aleksandria miała prawdopodobnie największą społeczność żydowską poza Judeą i Galileą.

Ale Cylicja jest bardzo ważna, jeśli chodzi o wspomnienie, skąd przybyli ci ludzie w synagodze wyzwolonych, ponieważ stolicą Cylicji był Tars. I prawie każdy, kto w starożytności cokolwiek wiedział, wiedział o tym. Zatem kimś, kto prawdopodobnie był członkiem tej synagogi, był Saul z Tarsu.

W miarę rozwoju Dziejów Apostolskich zyskujesz coraz więcej wskazówek na ten temat. Jednak uwolnieni w Rzymie często udali się na wschód i prawdopodobnie stanowią synagogę. Ponieważ nie mogą ich zdobyć w żaden inny sposób, niektórzy są skłonni nie grać zgodnie z zasadami.

Nic nie wskazuje na to, że Saul z Tarsu był w tym stanie. Pewnie nie wszyscy tacy byli, ale niektórzy z nich mieli fałszywych świadków. A w rozdziale 6, wersetach od 11 do 15, oskarżają Szczepana o bluźnierstwo.

W najbardziej techniczny sposób, w jaki ten termin był później używany przez rabinów, aby było to prawdziwe bluźnierstwo, trzeba było nadużywać imienia Bożego. Jednakże greckie słowo „bluźnierstwo” i znowu są to helleniści, prawdopodobnie na początku mówią to wszystko po grecku. Ci Żydzi z diaspory nie zrobiliby tego, gdyby nie pochodzili z Syrii lub może z innych miejsc, ale nie z Żydów hellenistycznych i nie z miejsc, o których mowa.

Nie mówiliby po aramejsku. Mówiliby po grecku. A nietechniczne, ogólne użycie słowa bluźnierstwo może oznaczać wszelkiego rodzaju obelgi lub kpiny.

A skojarzenie z Bogiem może oznaczać brak szacunku dla Boga. Zatem nie trzymacie się naszych tradycji, bluźnicie Bogu. Jak na ironię, prototypowym sposobem zbezczeszczenia imienia Bożego było złożenie fałszywej przysięgi.

Powołałeś bóstwo na świadka, a jeśli był to prawdziwy Bóg, Bóg Izraela, wezwałeś Boga Izraela na świadka. A ty mówiłeś, wiesz, że Bóg widział, że mówię prawdę. I wzywam tego Boga, aby był świadkiem tego, że mówię prawdę.

A jeśli nie mówię prawdy, to Bóg będzie bronił jego honoru. Mówiąc o szerszym świecie, że Bóg lub bogini będzie bronił swojego honoru, karząc mnie. A jeśli jest to Bóg Izraela, będzie bronił swego honoru, karząc mnie.

Cóż, większość ludzi nie chciała składać fałszywej przysięgi. Ktoś, kto by to zrobił, był kimś, kto naprawdę nie miał zbyt wielkiego szacunku dla bóstwa. Większość ludzi w starożytności rzeczywiście bała się bogów, chociaż niektórzy najwyraźniej bali się ich bardziej niż inni.

A niektórzy ludzie bali się prawdziwego Boga bardziej niż inni. Cóż, to jest ironia. Oskarżają Szczepana o bluźnierstwo przeciwko imieniu Bożemu.

Ale jak na ironię, są to fałszywi świadkowie. Składają fałszywe zeznania pod przysięgą i w ten sposób bezczeszczą imię Boże. Cóż, istniał przedchrześcijański podręcznik retoryczny, który prawdopodobnie nie był powszechnie używany, ale w Retoryce ogłoszenie Aleksandrum, czasami błędnie przypisywane Arystotelesowi.

Jedną z technik retorycznych, które szczegółowo omawia, jest kłamanie pod przysięgą i działanie przekonujące. Działo się to w okresie, gdy w retoryce i profesjonalnych wystąpieniach publicznych nie zwracano uwagi na ich moralność, co uważano za coś, czym zajmowali się filozofowie. To była kwestia zwycięstwa.

Bronieś klienta. Musisz wygrać swoją sprawę. Nauczili ich więc kłamać pod przysięgą.

I najwyraźniej, cóż, ci ludzie prawdopodobnie nigdy nie czytali Retoryki ogłoszenie Alexandrum , ale byli ludzie, którzy kłamali pod przysięgą i było wiadomo, że niektórzy kłamali pod przysięgą, no cóż, ci ludzie kłamali pod przysięgą. Nie byli pobożni. Nie byli bogobojni.

Według Tory, Powtórnego Prawa 19 wersetów 18 i 19, a także według prawa rzymskiego, fałszywi świadkowie w głównej sprawie byli skazani na śmierć. Mieli zostać rozstrzelani. Oto zarzuty stawiane Stefanowi.

Otóż zarzuty są takie, że wypowiadał się przeciwko Bogu, wypowiadając się przeciwko prawu i świątyni, lub jak to mówią, wypowiadając się przeciwko temu świętemu miejscu. To może pobudzić pasję. Nie była to wyłącznie kwestia religijna.

To była kwestia nacjonalistyczna. To było coś w tej kulturze, że byli tak blisko ze sobą powiązani. Wiem, że w moim kraju czasami ludzie rozmawiają o Bogu i ojczyźnie, a ich nacjonalizm wiąże się z ich zaangażowaniem religijnym.

To działa naprawdę źle, jak podczas I wojny światowej, gdzie były kraje, które twierdziły, że są chrześcijańskie, a wiele krajów uczestniczących w niej podało się za chrześcijańskie, a jednak to nacjonalizm napędzał tę wojnę i miała ona katastrofalne skutki. Dzieje się tak również w krajach, w których masz lojalność etniczną. Moja żona była uchodźcą podczas wojny domowej w kraju, w którym 89% ludności uważało się za chrześcijan, a mimo to jedna grupa etniczna walczyła z inną grupą etniczną lub jedna część kraju przeciwko innej części kraju.

Oczywiście nie wszyscy ludzie byli prawdziwymi chrześcijanami i oczywiście niektórzy ludzie zostali postawieni w sytuacjach, w których musieli się bronić, i oczywiście większość ludzi to niewalczący ludzie, którzy zostali wciągnięci w wojnę. Ale to wszystko, co powiedzieć, czasami nacjonalizm też jest przyczyną. Jeśli w tym kraju ktoś mówi o tym, że Bóg dokonuje sądu nad krajem, nacjonalizm ma taki charakter, że nie jest tylko narracją, ale sposobem, w jaki ludzie reagują przeciwko niemu.

Tak więc miałem znanego mi człowieka, który nazywał się Jeremiasz Wright, który wydał wyrok na ten kraj z powodu ucisku biednych, z powodu rasizmu itd., a on przemawiał z lewicy politycznej i został potępiony. Pat Robertson, ktoś, kto wypowiadał się z prawicy na temat aborcji i innych spraw w tym kraju, i powiedział,

no wiecie, nadchodzi sąd, i został potępiony. Cóż, wydaje mi się, że niezależnie od tego, czy potępicie to z prawej czy z lewej strony, jeśli powiecie, że nadchodzi sąd nad Ameryką, wielu Amerykanów będzie zdenerwowanych, więc stało się to tak dużym problemem, że gdybyście byli członkami w zborze, w którym ktoś to powiedział, pewnego dnia mogą to wykorzystać przeciwko tobie.

Więc prawdopodobnie nie chcesz, żebym powiedział, że nadchodzi sąd nad tym narodem, jeśli zdarzy ci się żyć w tym narodzie, ponieważ możesz mieć kłopoty z powodu słuchania tego, co powiedziałem. W każdym razie Biblia mówi, że Pan powstaje, aby sądzić wszystkie narody ziemi. Żaden naród nie jest całkowicie cnotliwy.

Ale w tym przypadku była to kwestia zarówno nacjonalistyczna, jak i religijna, ponieważ myśleli, że jesteśmy ludem Bożym. Nie możesz wydawać wyroku na świątynię. Cóż, Jeremiasz miał spore kłopoty z powodu ogłoszenia wyroku w sprawie świątyni.

Jeremiasza rozdział 7, traktujecie tę świątynię jak jaskinię złodziei, tekst, który Jezus cytuje w Ewangelii Łukasza rozdział 19, jak jaskinię zbójców. To tam rabusie przechowywali swój łup, ponieważ uważali, że jest to dla nich bezpieczne miejsce. Jeremiasz powiedział: Widzicie, świątynia Pana, świątynia Pana jest pośród nas.

Bóg nie będzie sądził swego domu, lecz z tym domem, który jest nazwany moim imieniem, uczynię, jak uczyniłem z Szilo – wyrocznia Pana. Miejsce, w którym najwyraźniej tabernakulum zostało nawet zniszczone, a jeżeli nie zostało zniszczone, to ocalało. W każdym razie Arka została zdobyta w bitwie, a Szilo, miejsce, w którym znajdował się Przybytek, zostało zniszczone.

Prorokowanie przeciwko świątyni groziło karą. Jeremiasz został zakuty w dyby, był bity. W I wieku również został ukarany.

Prorok imieniem Jozue ben Chananiaś, pokolenie po nim, nie wiemy, czy był chrześcijaninem, czy nie, ale słusznie powiedział, że nadchodzi sąd nad świątynią, i chodził po okolicy, ogłaszając sąd nad świątynią. Arcykapłani, co stanowiło naruszenie ich honoru, kazali go aresztować i wydać władzom rzymskim. Gubernator kazał go pobić, jak mówi Józef Flawiusz w Wojnie Józefa Flawiusza, księga szósta, akapit 300 i nast., bił go, aż ukazały się jego kości, a następnie został wypuszczony, ponieważ uznano go za szalonego.

Nie uważali go za dalsze zagrożenie i nie miał zwolenników, ponieważ większość ludzi mu nie wierzyła. Ale prorokowanie przeciwko świątyni mogło zostać ukarane. Widziałeś, co przydarzyło się Jezusowi, gdy powywracał stoły w świątyni.

Zatem mówienie przeciwko prawu w świątyni było przestępstwem karalnym. Czy Szczepan przemawiał wbrew prawu? Patrząc na jego odpowiedź i Stephen potwierdza prawo. Nawet nie odpowiada bezpośrednio na ten zarzut, po prostu przytacza wszędzie prawo i pokazuje, że go przestrzega.

W rzeczywistości w końcu postawi zarzuty swoim oskarżycielom i wezwie ich, ludzi, którzy przeciwstawili się prawu danemu przez aniołów, będzie o nich mówił jako o tych, którzy osiągnęli szczyt dzieła proroków, sprzeciwiając się Duch Święty, który przemawia przez proroków i nazwie ich twardymi karkami i nieobrzezаныmi sercami i uszami, co oznacza, że to oni nie przestrzegają Prawa. A co jednak z zarzutem, że Szczepan rzucił wyzwanie świątyni? No cóż, wiecie, chrześcijanie oddawali cześć w świątyni. Nie byli przeciwni świątyni jako takiej, ale Szczepan zamierza rzucić wyzwanie świątyni, w pewnym sensie, w sposób, z którym być może nawet apostołowie jerozolimscy nie czuliby się komfortowo, ponieważ przyszłość na krótką metę nie należała do Jerozolimy i na krótką metę nie dotyczyło to świątyni.

Widzą twarz Szczepana jak anioła, a czasami można zobaczyć kogoś niemal jaśniejącego chwałą, wciąż jego twarz, ale sposób, w jaki jego twarz jest rozświetlona przez Pana. Ale prawdopodobnie przywołuje to na myśl Łk 9, przemienienie, kiedy Jezus jaśnieje chwałą. A modelem Starego Testamentu jest przemienienie Mojżesza.

W starożytności było wielu ludzi, którzy mówili o kimś świecącym, o Bogu świecącym, zamieniającym się w błyskawicę czy czymkolwiek innym, ale relacja, którą większość Żydów i większość innych ludzi znających Torę była zaznajomiona, to relacja o Mojżeszu przemienionym. Mojżesz także otrzymał Prawo za pośrednictwem aniołów. Więc, wiecie, Szczepan będzie o tym mówił, o Mojżeszu przy płonącym krzaku, anioł z nim rozmawiał.

A w wersecie 53, prawo zostało nadane przez aniołów. Aniołowie są także ze sługami Bożymi w innym miejscu Dziejów Apostolskich. Anioł właśnie uwolnił ich z więzienia w rozdziale 5 i wersecie 19.

W rozdziale 8 i wersecie 26 anioł wysłał Filipa, aby przyniósł dobrą nowinę afrykańskiemu urzędnikowi dworskiemu. W rozdziale 10 i wersecie 3 Korneliuszowi ukazuje się anioł. W rozdziale 12 anioł Pański zamierza zwolnić Piotra z aresztu, z aresztu.

A także w dalszej części tego rozdziału ten anioł Pański zabije tutaj, w Agryppie, za to, że otrzymał boski honor, jakby był boski. Zatem aniołowie odgrywają rolę w narracji, ale tutaj Szczepan wygląda na nich jak anioł. Prawdopodobnie nie jest to transfiguracja na takim poziomie, jak w 9. rozdziale Łukasza, ale przyciąga ich uwagę i jest to coś, czemu nie mogą zaprzeczyć.

Cóż, w rozdziale 7, przemowie Szczepana, dwa zarzuty przeciwko niemu są takie, że jest sprzeczny z prawem, jest przeciwko Mojżeszowi i jest przeciwko świątyni, temu świętemu miejscu. Daje na to dwie główne odpowiedzi. Przede wszystkim zwolni Piotra z więzienia i odpowie świątyni, pokazując, że Bóg tak naprawdę nie ogranicza się do świątyni.

Wyjaśnia, co tak naprawdę powiedział. A po drugie, zwróci zarzuty, co było standardową praktyką w starożytności. Gdyby ktoś cię o coś oskarżył, jeśli w ogóle byłeś w stanie, oskarżyłbyś go o to samo przestępstwo.

Był jeden mówca, który powiedział, że został pobity przez oskarżycieli i stwierdził, że mają chęć go oskarżać, ponieważ żył, co nie było jego winą. Lubili zwrócić to przeciwko oskarżonemu. Cynceron był w tym mistrzem i potrafił być jadowity.

Ta jedna kobieta, która była częścią, jednego ze świadków oskarżenia, mówi Cynceron, a dlatego, że jest wdową, nie chcę o tym wspominać, że to ona zabiła męża, ale był po prostu jadowity. Ale tak czy inaczej, zwracając oskarżenia, doprowadziłeś do punktu kulminacyjnego buntu naszych przodków. Nasi przodkowie odrzucili Józefa, który został wysłany, aby być ich wybawicielem.

Odrzucili Mojżesza, który został wysłany, aby być ich wybawicielem. I Mojżesz został wysłany, aby być ich wybawicielem. Cynceron powiedział, że Bóg wzbudzi proroka takiego jak on.

Cóż, Bóg tak uczynił i zgadnijcie co? Jednym ze sposobów, w jaki miał być podobny do Mojżesza, był odrzucenie. I zabiliście proroków. A teraz wy, potomkowie tych, którzy zabijali proroków, zabiliście świętego i sprawiedliwego.

Na koniec widać, dlaczego zostaje ukamienowany. Kiedyś myślałem, że kiedy po raz pierwszy przeczytałem siódmy rozdział Dziejów Apostolskich, ukamienowali go, bo dał im nudną lekcję historii. Ale nie, dawał im bardzo ważne ostrzeżenie.

Ludzie często to robili, często Żydzi, a w wielu żydowskich dokumentach jest coś o historii Izraela, co zostałyby wykorzystane. Niektóre Psalmi tak właśnie czynią. Ale w historii są opowieści o różnych ludziach.

Masz to w Księdze Syracha. Można to znaleźć także w niektórych publikacjach machabejskich. Masz to w 11 rozdziale Listu do Hebrajczyków, który jest bardzo znakomicie zaprojektowany pod względem retorycznym.

Stephen robi to tutaj. Ale zawsze była to historia, która miała swój sens. Historia w starożytności, jak wspomnieliśmy we wstępie, miała być opowiadana z pewnym celem.



Szczepan robi więc tutaj to samo, co Łukasz w swoim dwutomowym dziele poświęconym historii Jezusa i historii misji wczesnochrześcijańskiej. Chodzi o to, że jeśli chcemy dowiedzieć się, co robi Łukasz, na przykład gdy porównuje różne postacie, porównuje Jezusa, Piotra i Pawła lub porównuje Szczepana podczas egzekucji z Jezusem podczas egzekucji. Cóż, nie robi tego zmyślając.

Robi to w ten sam sposób, w jaki Szczepan robi to tutaj ze Starym Testamentem, łącząc różne postacie, pokazując wspólne cechy i to, jak Bóg działa w określony sposób w historii. Podkreśla pewne istniejące podobieństwa. Widzenie, jak robi to Szczepan, daje nam wskazówkę co do hermeneutyki Łukasza.

Zarys przesłania Szczepana. Do Abrahama zwrócono się w wersetach od drugiego do ósmego. Widzimy, że Bóg przemawia nie tylko w Ziemi Świętej.

Bóg przemówił w Mezopotamii do Abrahama. I Józef w wersetach od dziewiątego do szesnastego. Cóż, Józef zostaje wywyższony w Egipcie po odrzuceniu przez własnych braci.

Mojżesz jest wywyższony nie tylko gdzieś poza Ziemią Świętą, ale kiedy Mojżesz oddaje cześć Bogu na górze Synaj i kiedy Mojżeszowi powiedziano, aby sprowadził lud do oddawania czci na górze Synaj, Szczepan cytuje język Starego Testamentu. I Bóg mówi do Mojżesza: zdejmij sandały, bo to miejsce jest święte. Dlaczego jest to tak istotne? Ponieważ Szczepan został oskarżony o bluźnierstwo przeciwko temu świętemu miejscu.

Zatem teraz Szczepan odpowiada: to święte miejsce, to święte miejsce, świątynia nie jest jedynym świętym miejscem. Góra pośrodku pustyni arabskiej może być miejscem świętym. Każde miejsce, gdzie Bóg jest miejscem świętym.

I liczy się obecność Boga. Liczy się Duch Święty. To nie jest tradycyjne podejście, które było konwencjonalne w całym starożytnym świecie, starożytnym basenie Morza Śródziemnego i starożytnym świecie Bliskiego Wschodu, polegające na mówieniu: mamy święte miejsca, mamy święte miejsca.

Tym, co naprawdę uczyniło miejsce najświętszym, i mamy to również w Starym Testamencie, ale tym, co naprawdę uczyniło miejsce najświętszym, było to, że zostało ono uświęcone przez obecność samego Boga. To prawdopodobnie jeden z powodów, dla których Kananejczycy, gdy jedna kultura wypiera inną kulturę, mogą zniszczyć miejsce, ale odbudowaliby świątynię w tym samym miejscu. Ale kiedy Izraelici weszli, zniszczyli to.

Rozbili świątynię, rozbili bożki, kiedy weszli, ponieważ ich Bóg był inny i ich święte miejsce było inne. Tak czy inaczej, Mojżesz został odrzucony przez swoich braci, którzy uczynili cię władcą lub sędzią nad nami. A Mojżesz, święte miejsce znajdowało

się poza Ziemią Świętą, choć w Mechilcie z początku II w. czytamy w tradycji żydowskiej, że Bóg przemawiał jedynie w Ziemi Świętej.

A co z Ezechiela? Cóż, to było nad rzeką Kebara. Bóg może przemawiać poza Ziemią Świętą pod pewnymi warunkami, a więc świętym miejscem blisko wody. Więc wszystko inne wyjaśnili jako wyjątki.

Jeśli masz zbyt wiele wyjątków, prawdopodobnie coś jest nie tak z regułą. Ale to była tradycja. To było nacjonalistyczne.

I tak kontynuuje, mówiąc o Mojżeszu i o proroku takim jak Mojżesz. Mówi, że wasi przodkowie zbuntowali się przeciwko Mojżeszowi na pustyni. Nasi przodkowie, ale on skoncentruje się na waszych przodkach, ponieważ będzie utożsamiał się z Mojżeszem i prorokami.

Są utożsamiani z drugą stroną w historii Izraela. W buncie przodków, rozdział 7, wersety od 38 do 50, robi to obszernie. Nie chcesz teraz przechodzić do kontrowersyjnych rzeczy na początku swojego przesłania, ponieważ jeśli zostaniesz ukamienowany na samym początku, nie będziesz mógł rozmawiać o Abrahamie, Józefie i Mojżeszu.

Chce mieć dość swojej sprawy. Mówi się o Thomasie Cranmerze, że udało mu się powiedzieć kilka rzeczy, zanim go faktycznie wyciągnęli i zdecydowali, że należy go stracić, ponieważ nie tego się spodziewali. Możesz więc na jakiś czas uciec od kilku rzeczy, ale nie chcesz wysuwać na pierwszy plan swoich najbardziej kontrowersyjnych rzeczy.

Chcesz chociaż trochę usłyszeć. Czy ktoś tam kiedykolwiek się nawrócił? Cóż, słyszymy o kimś później. Tak czy inaczej, w wersetach od 51 do 53 oskarża swoich oskarżycieli.

Wtedy go odcięli. Odwraca opłaty, co było powszechną metodą. Jeśli chodzi o podobieństwa historyczne Szczepana, niektóre z nich istniały już w Torze, w Pięcioksięgu, pomiędzy Józefem i Mojżeszem.

Nie jest zaskakujące, że Szczepan powiązał postacie historyczne, ponieważ niektóre z tych literackich powiązań istnieją już między końcem Księgi Rodzaju a początkami Księgi Wyjścia. Te historie niewątpliwie zostały opowiedziane razem. Bracia Józefa sprzedali go w niewolę.

Rodzina Mojżesza, która była niewolnikami, uratowała go z niewoli. Madianici sprzedali Józefa do Egiptu. Madianici powitali Mojżesza, kiedy opuszczał Egipt, kiedy uciekał z Egiptu.

Józef został ojcem faraona. Został ojcem faraona, a właściwie był to tytuł czasami używany przez Egipcjan. Mojżesz stał się synem córki faraona.

Józef został nagle wyniesiony z niewoli i mianowany księciem nad Egiptem. Mojżesz nagle utracił swoje egipskie księstwo, swoją królewskość, broniąc niewolników. Józef uczynił wszystkich niewolników egipskiego faraona.

Przez Mojżesza Bóg wyzwolił niewolników. Przez Józefa Bóg wybawił Egipt z głodu. Poprzez Mojżesza Bóg zdewastował gospodarkę Egiptu.

Józef, wygnany do Egiptu, poślubia córkę egipskiego kapłana. Mojżesz wygnany z Egiptu poślubia córkę kapłana madianckiego. Imię pierwszego syna Józefa, dwóch jego synów, którzy zostali wymienieni, a zdaje się, że było ich więcej, przywołuje na myśl pobyt Józefa w obcym kraju.

Imię pierwszego z dwóch wymienionych synów Mojżesza przywołuje na myśl pobyt Mojżesza w obcym kraju. Przywództwo przyszłego wybawiciela w przypadku Józefa zostało początkowo odrzucone przez jego braci, którzy sprzedali go w niewolę. Przywództwo przyszłego wybawiciela w przypadku Mojżesza zostało początkowo odrzucone przez jego braci, gdy zapytali: Kto cię uczynił władcą lub sędzią nad nami? Zatem to, co Szczepan robi ze Starym Testamentem, podąża za wzorcem, który już istnieje w Starym Testamencie, włączając w to wzór odrzuconego wybawiciela, który zamierza uwypuklić w tych różnych przypadkach.

Sędzia, arcykapłan, który był przewodniczącym Sanhedrynu, daje Szczepanowi możliwość zaprzeczenia oskarżeniom. Cóż, to miłosierna rzecz. Ale Stephen idzie dalej i buduje tę sprawę.

A Szczepan korzysta z pewnych swobód, przestrzegając Starego Testamentu. I były to swobody, z których zwykle korzystali żydowscy nauczyciele. Opowiadając te historie, w rzeczywistości zachowuje się o wiele mniej swobodnie niż zwykle żydowscy nauczyciele.

Podobieństwa widać już w narracjach, które podąża Stephen. Fakt, że spędził tyle czasu w Pięcioksięgu, co, pamiętajmy, że saduceusze szczególnie lubili Pięcioksiąg. Tak naprawdę Filon z Aleksandrii, filozof żydowski żyjący w Aleksandrii, prawie zawsze trzyma się wyłącznie Pięcioksięgu, co może mieć sens, jeśli jest się Żydem ze Wschodu.

Ale w każdym razie wolności Stephena. Zwykle przestrzega Septuaginty, najpowszechniejszej w jego czasach greckiej wersji Starego Testamentu. Podsumowuje.

Nie będzie mówił tego godzinami, jakby Dzieje Apostolskie 3 były streszczeniem przemówienia godzinami. Ale Stephen prawdopodobnie nie będzie miał tyle czasu. Tak podsumowuje Stephen.

Czasami więc teleskopuje pewne wydarzenia i łączy je w jedną całość. Większość jego przemówień to po prostu biblijne cytaty z Septuaginty. Czasami podaje wnioski przypominające egipską edukację Mojżesza.

Otrzymał wykształcenie we wszelkiej mądrości i wiedzy Egipcjan. Cóż, tego można by się spodziewać, gdyby Mojżesz był członkiem dworu królewskiego. Otrzymałby tego rodzaju wykształcenie, tak jak Daniel, a Daniel nie był nawet członkiem dworu królewskiego.

Jednakże Szczepanowi brakuje większości legendarnych ozdób, które można znaleźć nawet u Józefa Flawiusza, żydowskiego historyka, mówiącego, że Mojżesz wyruszył i walczył z Etiopią. Stąd wziął swoją etiopską żonę i tak dalej. Mamy wiele legend o Mojżeszu i Artepanisie, który pisał z Aleksandrii, o Józefie Flawiuszu i tak dalej.

Stephen nie marnuje czasu na tego typu ozdoby. W zasadzie trzyma się blisko tekstu. Nie będę tego szczegółowo opisywał, ale podam kilka szczegółów na temat niektórych obserwacji z Dziejów Apostolskich 7. Werset 25 mówi o wyzwoleniu przez Mojżesza.

Greckie słowo to soteria. To to samo słowo użyte w rozdziale 4 i wersecie 12, gdzie Piotr i Jan mówią, że istnieje soteria, zbawienie przez nikogo innego jak tylko przez imię Jezusa. Bóg zapewnił wybawienie już wcześniej, nie na poziomie Jezusa, ale Bóg udzielił wybawienia już wcześniej.

Dał wybawienie przez Józefa i tutaj wyraźnie przez Mojżesza, a mimo to byli to odrzuceni wybawiciele. Jak więc myślisz, dlaczego to, że nasi przywódcy odrzucili Jezusa, oznacza, że Jezus nie jest Mesjaszem? Pasuje do wzoru. Pasuje to również do 53. rozdziału Izajasza, chociaż nie jest to tu cytowane w taki sam sposób, w jaki jest cytowane w następnym rozdziale.

W rozdziale 7, wersecie 29 nie musi o tym wspominać, ale wspomina o małżeństwie międzyetnicznym Mojżesza. Mojżesz poślubia Nubijczyka i tym małżeństwem krzyżuje kultury, jak wspomniano w Lb 12. Nubijczycy byli szczególnie znani, a także w Starym Testamencie, czy Etiopczyk może zmienić swoją skórę, czyli kushite, kushi po hebrajsku.

Byli szczególnie znani ze swojej bardzo ciemnej skóry. Tak ich znali wszyscy na północ od nich. Jednak niektórzy ludzie na dalekiej północy byli znani ze swojej bardzo białej skóry.

Wszyscy zawsze uważali się za normalnych, ludzi na północy za jasnych, a ludzi na południu za ciemnych, bez względu na to, gdzie się znajdowali. Znajdujemy to wszędzie w literaturze starożytnej: Grecy czasami nazywali Egipcjan czarnymi, ale Grecy w Egipcie nazywali Nubijczyków czarnymi, ale nie siebie. W każdym razie małżeństwo międzyetniczne Mojżesza.

Jak widzieliśmy, Józef również go miał. Jest to coś, co zaczyna wykraczać poza kulturę, ponieważ było to coś, czym bardzo gardziła konserwatywna społeczność żydowska. Nie powinieneś wychodzić za mąż za nie-Żyda.

To już jest w Księdze Powtórzonego Prawa i tak dalej, jeśli chodzi o to, aby nie zawierać małżeństw mieszanych z tymi, którzy czczą bogów innych ludzi, ale w biblijnym sensie nie była to kwestia etniczna. 735-38, być może nie uchwycicie tego w tłumaczeniu na język angielski, ale w języku greckim termin przetłumaczony ten pojawia się pięć razy. Ten, ten.

Ten, ten. To prowadzi do sedna sprawy. Używano go w retoryce dla podkreślenia czegoś, dla uwypuklenia jakiejś kwestii.

Ten odrzucony wybawiciel, ten, którego wy odrzuciliście. W 741 roku mówi o bożku cielca. Grecy, nawet Grecy, gardzili Egipcjanami za to, że oddawali cześć między innymi postaciom zwierzęcym i częściowo zwierzęcym, takim jak Anubis, który ma ludzkie ciało, kota i psią głowę.

Grecy i Rzymianie pogardzali Egipcjanami za wyznawanie jakiejkolwiek formy kultu zwierząt. Więc, wiesz, Żydzi nie byliby z tego zadowoleni. Często uważano to za najbardziej żenujący epizod w całej historii Izraela.

Żydzi wstydzieli się tego. Późniejsi rabini również próbowali to wyjaśnić. Wiesz, to cudzoziemcy, którzy przybyli do nas, tak naprawdę przodowali w tym wszystkim i to była ich wina.

Ale Izrael wstydził się tego do tego stopnia, że Józef Flawiusz, który śledził wiele fragmentów Starego Testamentu, w rzeczywistości pomija tę scenę. To było po prostu zbyt zawstydzające. 742, opowiada o tym, jak czcili słońce, księżyc i gwiazdy.

Cóż, Grecy myśleli, że słońce, księżyc i gwiazdy są bogami. Żydzi zwykle myśleli, że są aniołami, a astrologia była w tamtych czasach bardzo szanowana. W rzeczywistości był tak szanowany, że do VI wieku, jak wiecie, odkopaliśmy wiele synagog w Galilei.

Jest taka galilejska synagoga z mozaiką zodiaku na środkowym piętrze synagogi z wizerunkiem Heliosa, boga słońca, pośrodku. Cóż, miało to symbolizować, że Bóg jest nad słońcem i wszystkimi gwiazdami, ale w obrazach, których używali już w I wieku

Józef Flawiusz i Filon porównują pewne rzeczy w świątyni do konstelacji. W tym okresie wszechobecna była symbolika astrologiczna.

Władcy mieli paranoję na punkcie astrologów przepowiadających ich śmierć, co wywołało niepokój. Rozprzestrzeniła się od Babilonii po Partię i była uważana za naukę tamtych czasów. Zatem, jak wiecie, poganie podążali za tym coraz częściej.

Z biegiem czasu było tego coraz więcej. Żydzi często mówili: cóż, może może przewidzieć przyszłość dla pogan, ale nie kontroluje przyszłości. Gwiazdy nie kontrolują przyszłości i nie kontrolują naszej przyszłości.

Byłoby to więc coś, czego nie doceniliby, gdyby przypomniano im, że ich przodkowie czcili słońce, księżyc i gwiazdy. Manasses i inni uczynili to ponownie, ale na pustyni. Zatem mówi o domach zbudowanych ludzkimi rękami.

Cóż, użył już tego języka „zrobiony rękami” w wersecie 41. Żydzi często używali go w odniesieniu do bożków. Idole nie są prawdziwymi bogami.

To nie jest Bóg, który nas stworzył. To bogowie stworzeni przez nas, stworzonymi ludzkimi rękami. Ale teraz używa tego języka do opisania świątyni.

A najgorsze ze wszystkiego, najbardziej obraźliwe jest to, że on po prostu tego nie zmyśla. Ma na to biblijny precedens. On w wersecie 49 i 50 cytuje Księgę Izajasza.

Często argument kończył się maksymą, w tym przypadku tekstem z Pisma Świętego, lub punktem rozstrzygającym, który kieruje tą tezą. Mówił o świątyni. Cóż, teraz dostał wiadomość o świątyni.

Izajasz 66, wersety 1 i 2. Nie pochodzi to z czasów Przybytku, kiedy Bóg wcześniej powiedział Dawidowi: nie buduj mu domu. Chociaż Stephen również o tym wspomina. Ale Izajasz 66, wersety 1 i 2. Niebo jest moim tronem.

Ziemia jest moim podnóżkiem. Jaki dom mi zbudujesz? W pewnym sensie potwierdza więc ich podejrzenia, że jest przeciwny świątyni. Ale tak naprawdę nie jest przeciwny korzystaniu ze świątyni.

Jest po prostu przeciwny centralizowaniu oddawania czci Bogu wyłącznie w świątyni, w taki sposób, aby Bóg nie działał gdzie indziej. A teraz, wraz z przyjściem Mesjasza, to nawet nie jest tak, jak w Starym Testamencie, w Księdze Powtórzonego Prawa, w miejscu, które wybierze Bóg. A później, no wiecie, to musi być Jerozolima.

To jest miejsce, które wybrał Bóg. Było na to Pismo Święte. Ale wraz z przyjściem Mesjasza prawo wyjdzie z Jerozolimy, jak mówi Izajasz 2.

Wiadomość miała zostać wysłana dalej. Nie chodziło o to, żeby pozostać skupionym w jednym miejscu. Szczepan miał właściwą wizję teologiczną.

Kładzie podwaliny teologiczne. Nie dożyje, żeby to zobaczyć. Nie dożyje, aby go w pełni zrealizować.

Jednak kładzie podwaliny teologiczne, które są rozwinięte w pozostałej części Dziejów Apostolskich i, jak na ironię, przeprowadzone przez jedną z osób odpowiedzialnych za jego egzekucję. Rozdział 7, wersety 51 do 53. Cóż, doszedł do punktu kulminacyjnego swojego przemówienia.

Teraz podaje to, co starożytni mówcy czasami nazywali, a co my często nazywamy dzisiaj, peroracją. Po łacinie było to peroratio. Zakończenie przemówienia było często najbardziej emocjonującą częścią przemówienia.

Zwraca zarzuty swoim oskarżycielom. Nie odważył się tego wyraźnie zrobić wcześniej w przemówieniu, ale przez cały czas zbliżał się do tego i teraz do tego dochodzi. Zwyczajem było zwracanie zarzutów oskarżycielom, ale nie zwracanie zarzutów sędziom, co ma miejsce tutaj.

Ponieważ zwracacie zarzuty swoim sędziom, wiecie, co się stanie. Był pewien filozof, stoicki filozof imieniem Epiktet, który poskarżył się na tego jednego gościa. Mówi: wiesz, nie musisz sprawiać sobie kłopotów.

Facet staje przed sądem i mówi: Ja jestem jak Sokrates, a wy jesteście jak sędziowie Sokratesa. Cóż, oczywiście, sędziowie go potępili. Epiktet mówi, wiesz, to nie jest odwaga, to jest głupota.

Cóż, w przypadku Stephena nie sądzę, że jest głupi, ale wie, co go czeka. Zwraca zarzuty wobec sędziów. W wersecie 51, on będzie musiał to szybko wyrzucić z siebie.

W wersecie 51: macie twarde kark i nieobrzezani duchowo, nieobrzezani w sercu i uszach. Nie słuchacie i nie zwracacie uwagi na słowa Pana. Cóż, terminy te często pojawiają się w odniesieniu do Izraela, języka proroczego Starego Testamentu, ale pojawiają się razem w Księdze Powtórzonego Prawa 10.

Tam, gdzie Izrael jest za czasów Mojżesza, on narzeka, że ma twarde kark i nieobrzezane serce. Następnie w wersecie 52. wasi przodkowie prześladowali proroków. Cóż, 1 Król. 18:4, w czasach Eliasza Izebel zamordowała wielu proroków.

Nehemiasz 9:26 zawiera także podsumowanie tego, jak nasi przodkowie zabijali proroków. Jeremiasza 26, mamy jednego z nich wymienionego w Jeremiaszu 26:20-23, proroka Uriasza. Jeremiasz przeżył, ale nie wszystkim prorokom się to udało.

Uriasz był prawdziwym prorokiem i uciekł do Egiptu, a oni go sprowadzili z powrotem i zabili. Innymi słowy, Jeremiaszowi również groziło realne ryzyko śmierci, ale Bóg go chronił, między innymi za pośrednictwem afrykańskiego urzędnika dworskiego Ebed-Melecha i eunucha Ebed-Melecha. A wasi przodkowie prześladowali proroków.

Tradycja żydowska rozwinęła to jeszcze bardziej. Na przykład powiedziano, że Izajasz ukrył się w drzewie, a drzewo otworzyło się i ochroniło go, ale Manasses wiedział, że był na drzewie, ponieważ frędzle jego... cóż, później rabin powiedział, że frędzle jego szal modlitewny zwisał z drzewa. Zatem Manasses kazał przeciąć drzewo na pół i w ten sposób zabił Izajasza.

Ale dotyczy to także życia proroków i innych dzieł żydowskich. Zatem tradycja ta została wzmocniona i nasi przodkowie zabijali proroków, a oni nie zamierzają zaprzeczać tej tradycji. Jest to zapisane w Piśmie Świętym, jest częścią historii Izraela i zostało faktycznie wzmocnione w tym okresie.

Inną tradycją wspomnianą w wersecie 53, której nie zaprzeczają, jest to, że prawo było przekazywane za pośrednictwem aniołów. Powiedział: „Wiecie, otrzymaliście to prawo za pośrednictwem aniołów, a to miało na celu wywyższenie prawa. Tak samo jak w 2. rozdziale Listu do Hebrajczyków. List do Galacjan 3. to jakby powiedzieć: OK, to było zapośredniczone, to nie było tak bezpośrednie, jak coś innego.

Ale aniołowie pośredniczyli w prawie. Wiesz, aniołowie rozmawiali z Mojżeszem w krzaku. Księga Powtórzonego Prawa mówi także o wielu, prawdopodobnie aniołach, obecnych na górze Synaj.

Z pewnością tak to interpretowali żydowscy tłumacze. Myślę, że Powtórzonego Prawa 32. Zatem Psalm 68 może coś na ten temat sugerować, sposób, w jaki był on interpretowany przez Żydów jako czytanie w dniu Pięćdziesiątnicy, w każdym razie później.

Przytacza więc tę tradycję, prawo zostało dane przez aniołów, a wy je odrzuciliście. Złamałeś prawo. A Duch Święty, jak już wspomnieliśmy, był szczególnie związany z prorokami, z głoszeniem orędzia proroczego.

Powiedział: wasi przodkowie zabijali proroków, a wy osiągnęliście punkt kulminacyjny, zabijając świętego i sprawiedliwego. Powiedział: Zawsze opierasz się Duchowi Świętemu. Czas teraźniejszy, oni wciąż opierają się Duchowi Świętemu.

Szczepan przemawia do nich jak prorok Starego Testamentu. Stephen wie, co nadchodzi, ponieważ, spójrz, właśnie to robili. To właśnie uczynili Mesjaszowi.

Jemu też to zrobią. I udowadniają jego krytykę, zabijając go. Szczepana, widzimy podobieństwa do Jezusa w śmierci Szczepana w Dziejach Apostolskich 7, 54 do 60.



Podczas procesu Jezusa przed Sanhedrynem Jezus oświadcza, że jest wywyższonym Synem Człowieczym. Cóż, podczas procesu przed Sanhedrynem Szczepan oświadcza, że widzi wywyższonego Syna Człowieczego. Wcześniej widzieli Szczepana jako anioła.

Teraz patrzy w niebo, widzi Jezusa. Jezus w Ewangelii Łukasza 23:46 mówi: Ojcie, w Twoje ręce powierzam ducha mego. Szczepan w Dziejach Apostolskich 7, 59 mówi: Panie, powierzam Ci ducha mego.

Jezus w Ewangelii Łukasza 23:34 modli się: Ojcie, przebacz im. Nie wiedzą, co robią. Szczepan w Dziejach Apostolskich 7:60 mówi: Panie, nie przypisuj im tego grzechu.

Cóż, pamiętajcie, co powiedzieliśmy wcześniej o biografiiach równoległych. Pamiętajcie też, że uczniowie naśladowali nauczycieli. Jest więc rzeczą naturalną, że wiedząc, że Jezus tak uczynił, Szczepan chciałby to zrobić także po swojej śmierci.

W tej narracji widzimy także coś innego i jest to ironiczny sposób, w jaki Łukasz to opowiada. Kto jest naprawdę winny? Jezus stoi w niebie w wersecie 56. Normalnie można by się spodziewać, że będzie siedział po prawicy Ojca, tak jak jest napisane w 2 rozdziale Dziejów Apostolskich. Ale świadek lub sędzia może stać.

Świadek podczas składania zeznań stał. Sędzia mógł stać podczas wydawania wyroku. Jezus jest albo świadkiem Szczepana, albo Jezus jest tu przedstawiony jako prawdziwy sędzia.

I to jego oskarżyciele, fałszywi oskarżyciele, zasługują na to, na co według nich on zasługuje w tym procesie o śmierć. Tak naprawdę to jego oskarżyciele są sądzeni. Zwykle osobę, która miała zostać stracona, należy rozebrać.

I może rozebrali Stephena, ale nie ma o tym tutaj mowy. Zamiast tego Łukasz wspominał o czymś innym. Rozebrali się.

Cóż, normalnie helleniści rozbieraliby się do ćwiczeń. Może nie rozebrali się całkowicie, ale kiedy było ciepło, rozebrali się sami. To samo widzisz w przypadku oskarżycieli Pawła.

Tłum w 22 rozdziale Dziejów Apostolskich, kiedy rzucają swoje płaszcze w powietrze. Osoba stracona miała wyznać swoje grzechy. Ale w wersecie 60 Szczepan wyznaje nie swoje grzechy, ale swoje.

Czasami starożytni pisarze mówili wprost, że to niesprawiedliwi sędziowie tak naprawdę są sądzeni, przed prawdą lub przed Bogiem. Poganie często tak mówili w rozmowie z Sokratesem. To nie on był sądzony.

To jego oskarżyciele stanęli przed sądem. Albo próbowali prawdy i dlatego zostali potępieni. Trochę tła na temat ukamienowania Szczepana.

To się robi poza miastem. Wyciągają go za miasto. Cóż, nie chcesz zbezcześcić świętego miasta.

Zwykle egzekucje i pochówki odbywały się poza miastem. Odprawa celna. Jeśli Miszna i Hedron 7 itd., jeśli w tym przypadku przestrzegano Miszny i Hedronu, Miszna i Hedron nie zostały jeszcze napisane, ale jeśli odzwierciedla to zasady sięgające tak daleko wstecz, być może przestrzegali tych zasad.

Z drugiej strony, skoro jest to tłum linczujący, a oni go zabijają, bo są źli, to i tak być może nie myśleli zbyt wiele o zasadach. Saduceusze by tego nie zrobili, a helleniści w żadnym wypadku nie przejmowałiby się faryzejskimi przepisami. Ale to może dać nam przynajmniej wyobrażenie o tym, jak by to zostało zrobione.

Zwykle rzucasz osobę z klifu lub dużego wzgórza. Upadek może nie wystarczyć, aby je zabić. Czasami tak było.

Ale rzucasz je przez wzgórze lub skalistą półkę. To może nie być tak daleko. Idealnie byłoby, gdybyś miał duże kamienie.

To nie jest jak rzucanie tymi małymi kamieniami. Ale byłyby duże kamienie. Technicznie rzecz biorąc, późniejsi rabini powiedzieli, że celuje się w klatkę piersiową, ale nie sądzę, żeby ludzie potrafili celować tak dobrze, używając takich dużych kamieni.

Wylądowałby tam, gdzie wyląduje. I rzucali kamieniami, aż dana osoba umarła. Według Powtórzonego Prawa 17,7 świadkowie mieli jako pierwsi rzucić kamienie.

Prawdopodobnie miało to odstraszyć fałszywych świadków, ponieważ wiedziałeś, że musisz zabić tę osobę samodzielnie. Ale fałszywy świadek był tutaj. Śmiało, zrób to.

Namiestnik przebywał w Jerozolimie tylko w czasie świąt. I wiemy, że tłumy kamieniowały ludzi. Działo się tak w całym starożytnym świecie śródziemnomorskim.

Ale ukamienowanie jest tutaj istotne z innych powodów. Według Księgi Kapłańskiej 24.16 ukamienowanie było karą za bluźnierstwo. Ale także w Starym Testamencie wielokrotnie widzimy, że ludzie próbowali ukamienować sługi Boże.

Exodus 17, Liczb 14, gdzie ludzie byli gotowi ukamienować Mojżesza lub gotowi ukamienować Jozuego i Kaleba. 2 Kronik 24, Zachariasz został ukamienowany. W 2 Księdze Samuela ludzie Dawida byli już prawie gotowi go ukamienować, chociaż okoliczności były nieco inne.

I jest napisane, że z powodu własnego niepokoju z powodu swoich rodzin. Dawid umocnił się w Bogu i potrafił ich od tego odwieść. Tak czy inaczej, Saul jest młodym mężczyzną.

Złożyli swoje szaty u stóp Saula. Zwróćcie teraz uwagę na kontrast. Bo wcześniej, kiedy ludzie przynosili środki, przynosili swoje pieniądze, kładli je u stóp apostołów.

W rozdziale 5. To oni w pewnym sensie rządzą. Cóż, Szczepan, po ukamienowaniu Saul jest teraz w pewnym sensie odpowiedzialny. A ty pytasz, jak mógł dowodzić? Był młodym mężczyzną.

Terminologia zastosowana tutaj w odniesieniu do młodego mężczyzny może być stosowana w odniesieniu do każdego, od nastolatka do trzydziestki. Najczęściej używano go w przypadku kogoś po dwudziestce. Zatem prawdopodobnie nie jest już w tym momencie uczniem Gamaliela.

Większość ludzi kończyła studia wyższe przed ukończeniem 20. roku życia. Choć zdarzały się wyjątki, zwłaszcza jeśli brakowało pieniędzy, można było kontynuować naukę. Ale zwykle kończyli przed 20. rokiem życia.

Ale nadal byłby w kręgu Gamaliela. W starożytnych pismach bycie młodym mężczyzną kojarzono z kilkoma rzeczami. Pozytywnie kojarzono to z siłą.

Negatywnie wiązało się to z lekkomyślnością i podatnością na pokusy seksualne. Dlatego 2 Tymoteusza mówi o ucieczce od młodzieńczych pożądliwości. A 1 Tymoteusza 4 mówi: „Niech nikt nie pogardza twoją młodością, ale bądź przykładem pobożności”.

To było seksualne, także złość. Nie potrafili zapanować nad swoją złością. I jest trochę prawdy w tym, że kiedy jesteś nastolatkiem i Twoje hormony się zmieniają, czasami tak się dzieje.

Ale możesz też mieć siłę i gorliwość, które pozwolą ci oddać się Bogu, i prawdopodobnie tak to sobie wyobrażał Saul. Ale w tym przypadku nie został on użyty we właściwy sposób. Czasami w Nowym Testamencie jest ono pozytywne, ale w tym przypadku jest użyte w niewłaściwy sposób.

List do Galacjan 1 mówi nam, że Paweł wyprzedził wielu swoich rówieśników i tak prawdopodobnie należy rozumieć greckie sformułowanie. Zatem mimo że był młodym mężczyzną, dzięki swojej gorliwości, znajomości Tory i tak dalej, stał się przywódcą. Mówicie: no cóż, jak mógł jako młody człowiek stanąć przed arcykapłanem? Prawdopodobnie był jeszcze młodym człowiekiem, gdy dostawał listy od arcykapłana.

Prawdopodobnie jego rodzina również miała sporo pieniędzy. Prawdopodobnie nie należał do elity, może tak wysokiej jak Gamaliel. Ale gdyby w ogóle mógł uczyć się pod kierunkiem Gamaliela, prawdopodobnie jego rodzina miałaby dużo pieniędzy.

Zatem porozmawiamy o tym szerzej w Dziejach Apostolskich 22. Ale w każdym razie był on przywódcą ruchu. I był przywódcą, jak czytamy dalej w rozdziale 8, był przywódcą wzniesienia prześladowań wobec ruchu chrześcijańskiego.

I to był jeden ze sposobów, w jaki się wyróżniał. To wtedy w Rozdziale 9, po tym jak Paweł stał się naśladowcą Jezusa i nie głosił już na tym terenie, w 9.31 jest napisane, że Kościół odpoczął. Paweł był głównym organizatorem prześladowań, chociaż nie był jedynym i sam nam to mówi w 1 Liście do Tesaloniczan 2. Cóż, w Dziejach Apostolskich 6 i wersecie 5 przedstawiono Szczepana, potem Filipa, a potem innych.

Dzieje Apostolskie 7 zwracają się do Szczepana, który kładzie podwaliny teologiczne dla tego ruchu. Dzieje Apostolskie 8 zwracają się do Filipa. Oto zarys Dziejów Apostolskich 8. Saula mamy w 7:58-60, a także 8:1-4. I tutaj, przez Saula, prześladowanie rozprasza wierzących.

To jest ironia. Próbuje powstrzymać ten ruch, a prześladowania go po prostu rozpraszają i rozprzestrzeniają, tak że, jak na ironię, nie można walczyć z ościenkami. Jak na ironię, Saul jest w pewnym sensie odpowiedzialny za szerzenie ruchu, jeszcze zanim został naśladowcą Jezusa.

Dzieje Apostolskie 8:5-25 opisują służbę Filipa w Samarii. Dzieje Apostolskie 8,26-40 opisują jego służbę afrykańskiemu urzędnikowi dworskiemu. Mówisz, dlaczego? On ma wielkie przebudzenie w całym mieście.

Dlaczego więc Bóg miałby go później poprowadzić do jednej osoby? Czy to nie jest antyklimateczne? Właściwie to wcale nie jest antyklimateczne. To przedsmak wyprawy na krańce ziemi. Bóg wie.

Nie zawsze wiemy. Ale aż po krańce ziemi. Etiopię uważano za południowy kraniec ziemi.

Daje nam to już przedsmak tego, dokąd zmierza misja. W Dziejach Apostolskich 8 znajduje się staranna struktura w sensie literackim. W Dziejach Apostolskich 8.4 ci, którzy byli rozproszeni, głosili i ogłaszali, gdziekolwiek się udali. Dzieje Apostolskie 8,5 Filip, który był jednym z nich, głosił w Samarii.

Dzieje Apostolskie 8:25 Piotr i Jan głosili dobrą nowinę w wioskach samarytańskich w drodze powrotnej do Jerozolimy. A potem mamy następną sekcję z afrykańskim urzędnikiem dworskim. A o 8.40 Filip zostaje porwany.

A potem Filip głosi dobrą nowinę, wędrując przez nadmorskie miasta, aż dotrze do Cezarei. W tym momencie musimy powiedzieć coś o rozdziale 8, wersety 1-4, zanim porozmawiamy więcej o Filipie, co będzie na następnej sesji. Ale w 8:1-4 zauważcie, że trzeba było prześladować, aby Kościół zaczął robić to, co Jezus nakazał mu w rozdziale 1 i wersecie 8. A jednak Bóg jest suwerenny.

Bóg może posłużyć się nawet rzeczami, które dla nas wyglądają na katastrofę. Bóg może czasami użyć tych rzeczy, aby szerzyć swoją ewangelię wśród ludzi, którzy jej nie mają. A czasami cierpią.

Ludzie chętniej nas słuchają, ponieważ wiedzą, że przeszliśmy przez to samo, przez co oni przeszli lub coś w tym rodzaju, lub widzą naszą integralność poprzez cierpienie. W każdym razie, jak na ironię, Saul szerzy Kościół przed swoim nawróceniem, prześladowając go. Ci, którzy cierpią dla Chrystusa, często liczą koszty i są bardziej radykalni.

Widzicie to w przypadku siedmiu kościołów Azji Mniejszej w Księdze Objawienia. Dwa prześladowane kościoły, kościoły w Filadelfii i Smyrnie, to te, które Pan nie karci za nic. Inne kościoły, jeden z nich, Tiatyra i Pergamon, doświadczają przynajmniej niewielkich prześladowań w wersji 2.13. Jednak większość tych innych kościołów idzie na kompromis z wartościami światowego systemu.

Często widać to także dzisiaj, że ci, którzy cierpią dla Chrystusa i miejsca na świecie, gdzie Kościół cierpi dla Chrystusa lub z Chrystusem, tam Kościół jest często bardziej zaangażowany. Nie oznacza to, że nikt w innych miejscach nie jest, ale nie ma nic innego, co cię porusza. Lepiej wzbudź się dla Pana.

Pogrzeb Szczepana, werset 2, śmierć bez pogrzebu był wielką hańbą. A ryzykowanie życia przy grzebaniu ludzi uznawano za honorowe i bohaterskie do tego stopnia, że Sofokles mówi o tej kobiecie, która tak bardzo chciała pochować zmarłego brata, że była gotowa umrzeć, aby do tego doszło. Ze strony żydowskiej mamy popularną apokryficzną historię Tobiasza, w której chował ludzi wbrew dekretovi króla.

I oczywiście Tobiasz, jego syn, chowa go, gdy Tobiasz umiera. Dlatego też uznano to za honorowe i bohaterskie. Dorośli synowie lub najbliżsi zmarłego zwykle chowali osobę.

Zakazano jednak publicznej żałoby po skazanych przestępcach. Czasami nie chcieli, żeby ich pochowano, ale Żydzi i tak musieli zgodzić się na pochówek. Nakazywała to Tora.

Jednak publiczna żałoba po skazanych przestępcach była zabroniona. Ale ci pobożni ludzie, pobożni przyjaciele Szczepana, zebrali się razem, zignorowali nielegalne orzeczenie i opłakiwali go. W wersecie 3 czytamy o gorliwości Saula.

Zatrzymywał zarówno kobiety, jak i mężczyzn. A w wersecie 4, kiedy Kościół jest rozproszony, wierzący zabierają ze sobą przesłanie, dokądkolwiek się udają. Większość starożytnych religii została rozpowszechniona przez podróżników.

W niektórych miejscach było coś w rodzaju misjonarzy, ale w większości byli to po prostu podróżujący ludzie. Zabrali ze sobą wiadomość. Czasami był to kupiec i mogło im się wydawać, że śniło im się, że mieli gdzieś założyć świątynię.

I robili to podczas podróży. Jednak w Dziejach Apostolskich uwaga skupiona jest na apostołach. Mamy jednak takie wskazówki, które pokazują, że nie byli to tylko apostołowie.

To byli wszyscy wierzący. Przewodzili temu apostołowie. Ale apostołowie pozostali w Jerozolimie.

Większość pozostałych wierzących była rozproszona. I prawdopodobnie dotyczyłoby to nie tylko, ale być może przede wszystkim, hellenistów, rówieśników Szczepana, którzy byli szczególnym obiektem nienawiści do hellenistycznej synagogi.

To jest dr Craig Keener w swoim nauczaniu na temat Dziejów Apostolskich. To jest sesja 10, Dzieje Apostolskie, rozdział 6, werset 8 do rozdziału 8, werset 4.